

Чому відбувається затримка мовленнєвого розвитку?

Цей діагноз не може бути поставлений дитині до трирічного віку, якщо не було показань: це родові травми, важкі пологи, інфекційні хвороби, порушення слуху (тобто дитина не чує мови батьків, тому не може її відтворити). Затримка мовленнєвого розвитку може виникнути на генетичному рівні. Якщо з роду в рід були проблеми з мовленням, або через те, що дитині нема потреби вчитися розмовляти, бо її розуміють за рухами, вгадують її бажання, або не розмовляють з нею. Розвиток мовлення у кожної дитини відбувається по-своєму, але в середньому з 16⁻²⁰ – 20⁻²⁰ місяця. Від мовлення залежить психологічний, соціальний і фізичний розвиток дитини, пам'ять, мислення, увага та інші процеси, які необхідні для розвитку дитини. У 2 – 3 роки дитина вчиться говорити слова і складати фрази, а з 4 років повинна говорити реченнями, як дорослий. Якщо ви помічаєте, що ваша дитина не вимовляє ніяких звуків, або якщо звуки не схожі на людські, необхідно звернутися до невропатолога, логопеда і бажано у віці до 8 місяців. Якщо після року ваша дитина не реагує на звернення до неї, не відгукується на ім'я, не кличе батьків, до 2^{-х} років не виконує прості завдання (наприклад: принести конкретну іграшку), то батькам треба бити на сполох. І обов'язково займатися з дитиною щодня. Але все добре в міру. Не розповідати, або вимагати від дитини те, що вона не сприймає внаслідок своїх вікових особливостей, а просто спілкуватися на її рівні, словесно реагувати на поведінку малюка. Наслідуючи, дитина сприймає і переймає як єдино правильні речі, ті способи мовленнєвого спілкування, які побутують у середовищі, де вона зростає. Треба також знати про особливість формування мови у хлопчиків і дівчаток. Вербальний інтелект у дівчаток розвинений краще, але це не означає, що хлопчики відстають у розвитку мовлення. Хоча нервова система у них більш вразлива і формування мовлення може тривати довше. Дитина – це індивідуальність і треба поважати особливості розвитку кожної окремої дитини. У логопедії є мінімум і максимум, на які можуть орієнтуватися батьки. Наприклад: перші слова можуть з'являтися до року, а в 1,4 місяці достатньо 4 – 6 слів, бо лепет «му», «бах», «біба» теж є словами, з яких починається мова. Дитина докладно багато зусиль, щоб зрозуміти, чого від неї вимагають, щоб засвоїти слово, фразу за допомогою яких ми спілкуємося, вчимо чогось. Тому не треба давати багато інформації, дитина дуже втомлюється і «відключається», просто зникає до

словесного потоку і не реагує. Мамаи скаржаться, що дитина не «слухає», «не чує», а вона «слухає», але «не чує». Щоб цього не сталося, треба давати дитині побути в тиші, щоб вона повчилася самотійно, складаючи свій світогляд. Дуже важливо не дозволяти дитині довго смоктати соску, не годувати пюреподібною їжею, в раціоні повинні бути страви, над якими потрібно працювати щелепами. Тоді буде формуватися правильний прикус, будуть розвиватися м'язи язика, губ, щелепи, від цього залежатиме стан зубів і носоглотки.

І ще про одне. Важливо, якою мовою спілкуються з дитиною. За дослідженням вченого П.П.Бачинського людина генетично зберігає пам'ять про рідну мову і чужу засвоєну мову:

- діти, які першою заговорили родовою мовою матері, встигали з усіх предметів на 90%;
- діти, які першою засвоїли мову батька, що не збігалась з мовою матері, отже, була нерідною за материнською лінією – встигали з усіх предметів на 71%;
- діти, які першою засвоїли мову, що не була рідною ані для батька, ані для матері, встигали з усіх предметів на 52%.

Відтак дорослі повинні визначитися, якою мовою повинна розмовляти дитина.

